

Rep. Nr. 11/2505

Inzake van : De Gewestelijk Stedenbouwkundig Inspecteur, bevoegd voor het grondgebied van de provincie , met kantoren gevestigd te ; woonstkeuze doend bij hun raadsman hierna genoemd;

Eiser, vertegenwoordigd door mtr. , advocaat te

Tegen : 1. geboren te ,
op , wonende te

Eerste verweerder, vertegenwoordigd door mtr. ,
advocaat te

2. geboren te op
, wonende te

Tweede verweester, vertegenwoordigd door mtr.
advocaat te

**HEEFT DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE IEPER,
DERDE BURGERLIJKE KAMER, HET VOLGENDE VONNIS VERLEEND :**

De inleidende dagvaarding werd aan verweerdere betekend op 16 juli 2009 bij exploit van plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder van te

Gelet op het tussenvonnis van 7 mei 2010 waarbij de debatten werden heropend.

De rechtbank hoorde de partijen in hun middelen en conclusies op de 07.10.2011, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

Het dossier van de rechtspleging en de stukken werden ingezien.

De artikelen van de wet van 15.06.1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd.

A. Procedurele voorgaande

Bij tussenvonnis dd. 07.05.2010 van deze rechtbank en kamer werden de debatten heropend ten einde het standpunt van de partijen te kennen met betrekking tot de gebeurlijke toepasselijkheid van de bepalingen 6.1.41, §6 en 6.1.44 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hiera: VCRO), alsmede de gebeurlijke invloed ervan op de beslechting van de vordering van de eiser.

B. De feitelijke gegevens

De verweerders zijn onverdeeld eigenaars in gevolge het overliiden van
van een onroerend goed gelegen te
kadastraal gekend als
en is gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied conform het
gewestplan zoals goedgekeurd bij K.B. van 14.08.1979.

Wijlen diende op 31.08.1992 bij het College van burgemeester en schepenen een aanvraag in tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor het aanleggen van twee waterputten. Het College van burgemeester en schepenen weigerde op 03.11.1992 de aangevraagde stedenbouwkundige vergunning, zich aansluitend bij het ongunstig advies dd. 20.10.1992 van de gemachtigde ambtenaar (stuk 1 van de eiser).

diende een nieuwe aanvraag in op 08.05.2003 tot reliëfwijziging, hetgeen eveneens geweigerd werd door het College van burgemeester en schepenen op 08.10.2003, zich aansluitend bij het ongunstig advies dd. 25.09.2003 van de gemachtigde ambtenaar (stuk 2 van de eiser).

diende op 25.08.2003 een milieuvergunningsaanvraag in ten einde een nieuwe exploitatie van een inrichting op de voornoemde site voor een omloop voor motorwedstrijden, in toepassing van de rubrieken 17.3.4.1 en 32.9.3.C. Deze vergunning werd geweigerd door het College van burgemeester en schepenen bij beslissing dd. 19.11.2003 (stuk 3 van de eiser). De Bestendige Deputatie, oordelend op het beroep ingesteld door bevestigde bij beslissing tot weigering dd. 18.03.2004 de beslissing van het College van burgemeester en schepenen (stuk 4 van de eiser).

Bij P.V. dd. 15.01.2004 werd door de lokale politiezone vastgesteld dat op de weide van hopen arde met geurhinder, hopen metaalafval en hopen bouwafval aan te treffen waren (stuk 5 van de eiser).

Bij P.V. dd. 09.06.2005 werd door gewestelijke
stedenbouwkundige inspecteur voor de provincie vastgesteld dat de site
van werd gebruikt als opslagplaats voor allerhande schroot en
afbraakmateriaal. Er waren o.m. volgende materialen aanwezig op het terrein: kasseien,
metalen balken, houten balken, oude wagens en voertuigen, oude versleten autobanden,
paletten, oude olievaten, vaten voor wateropslag, dakpannen en bakstenen, metalen platen,
allerhande afval. Er werd tevens vastgesteld dat de binnenkoer, alsook rondom de
gebouwen verharding werd gelegd met een betonvloer, waarvan recentelijk nog een
gedeelte werd gegoten. Voorts werd vastgesteld dat in de grote schuur achter de woning
een cafetaria met bijhorende installaties werd ingericht. De cafetaria vertoonde een
permanent karakter en er werd in een bijgebouw van de loods een heus sanitair blok
ingericht. De weide gelegen voor de woning werd opgehoogd en er werd een nieuwe
gracht gegraven langs deze weide naar de achterzijde van de gebouwen. Op de weide naast
en achter de gebouwen werd een terrein aangelegd als crossterrein, getuige daarvan de
bermen en ophogingen in aarde. Er werd vastgesteld dat deze verhardingen, de cafetaria
met sanitair, de stapelingen zowel als de reliëfwijzigingen werden aangelegd, gebouwd en
ingericht zonder de nodige stedenbouwkundige vergunning. Tenslotte werd geacteerd dat
er geen vergunning aangevraagd werd om het terrein te mogen gebruiken als stapelplaats
voor allerhande materiaal en materieel. Bij voornoemd P.V. werden de werken stilgelegd,
hetgeen werd bekrachtigd door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur op
16.07.2005 (stuk 7 van de eiser).

Bij P.V. dd. 23.11.2005 werd andermaal vastgesteld dat het aanleggen van een stort,
reliëfwijziging, inrichten van een cafetaria en het aanleggen van een crossterrein en
verhardingen werden uitgevoerd en in stand gehouden en werd een materiële misslag
rechtgezet (stuk 8 van de eiser).

Bij schrijven dd. 28.11.2005 van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur aan de
procureur des Konings werd de herstellvordering van de eiser ingeleid (stuk 9 van de eiser).

Bij schrijven dd. 26.08.2008 van de procureur des Konings werd de eiser op de hoogte
gebracht dat het dossier lastens werd geseponeerd om reden dat de
dader overleden was (stuk 10 van de eiser).

Bij P.V. dd. 11.05.2009 werd vastgesteld dat, naast de reeds eerder vastgestelde inbreuken,
er zonder stedenbouwkundige vergunning het woonhuis werd verbouwd (wijzigingen
raam- en deuropeningen) (zie stuk 11 van de eiser).

Op 09.06.2009 werd door de eiser een herstellvordering lastens huidige verweerders
opgesteld (stuk 12 van de eiser).

Op 16.07.2009 ging de eiser over tot dagvaarding in herstel van de verweerders voor deze
rechtbank ten einde hen te horen veroordelen tot het uitvoeren van de in de
herstellvordering bepaalde maatregelen bij toepassing van artikel 6.1.43 VCRO.

C. De vordering

De eiser vordert in zijn syntheseconclusies:

De vordering van de eiser ontvankelijk en gegrond te verklaren,

Vervolgens te zeggen voor recht dat de verweerders de vastgestelde vergunningsplichtige werken/wijzigingen hebben uitgevoerd, gebruikt en in stand gehouden, zonder hiertoe te beschikken over de noodzakelijke voorafgaande uitdrukkelijke stedenbouwkundige vergunning van het College van burgemeester en schepenen van _____ op de site gelegen te _____ kadastraal gekend als _____

Vervolgens de verweerders voor wat betreft het oprichten, gebruiken (en instandhouden) van de wederrechtelijke handelingen, (functie)wijzigingen en werken te veroordelen tot:

1. Het herstel in de oorspronkelijke staat binnen de zes maanden na het in kracht van gewijsde gaan van het tussen te komen vonnis; hetgeen in concreto impliceert:

- a. het ontruimen en verwijderen van het terrein van alle opgeslagen schroot en afbraakmaterialen;
- b. het verwijderen van alle aangebrachte betonverhardingen op de binnenkoer en rondom de gebouwen;
- c. het verwijderen van de inrichting als cafetaria in de grote schuur en het sanitaire blok in het bijgebouw;
- d. het verwijderen van de gestapelde aarde en de bermen en het terugbrengen van het maaiveld in zijn oorspronkelijke toestand met teelaarde;
- e. alle van het terrein te verwijderen materialen naar een daartoe geschikte stortplaats over te brengen;
- f. een bodemonderzoek uit te voeren om vast te stellen in hoeverre de grond is vervuild en ingeval van een vervuiling een sanering uit te voeren op de site.

2. De staking van het strijdig gebruik, hetgeen betekent: het terugbrengen van de wederrechtelijke horecafunctie als cafetaria met sanitair blok naar de oorspronkelijke landbouwfunctie als schuur met bijgebouw. Tevens moet het crossterrein terug worden gebracht in zijn oorspronkelijke toestand van weide.

Tevens te zeggen voor recht dat een bijkomende veroordeling tot een dwangsom van 500,00 euro per vertraging en per gedaagde moet worden opgelegd in de niet-uitvoering van het bevel en tevens voor recht te horen gezegd dat deze termijn enkel gekoppeld is aan de hoofdveroordeling en geenszins een toepassing is van artikel 1385bis Ger.W..

Tevens te zeggen voor recht dat, ingeval de werken niet binnen de gevorderde termijn van zes maanden zouden gerealiseerd zijn, de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur en het College voor Burgemeester en Schepenen worden gemachtigd om van ambtswege in de uitvoering ervan te voorzien;

Vervolgens de verweerders te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de kosten van dagvaarding, meer de kosten van overschrijving van zowel de dagvaarding als het vonnis op het hypotheekkantoor.

Het te vellen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling en met uitsluiting van kantonnement.

D. Bespreking en beoordeling

D.1. De procedure

D.1.a. Er wordt geen exceptie van materiële of territoriale onbevoegdheid opgeworpen, terwijl de rechtbank daartoe ook ambtshalve geen redenen vaststelt.

D.1.b. De rechtbank stelt vast dat de inleidende dagvaarding bij toepassing van het huidig vigerende artikel 6.2.1 VCRO werd overgeschreven op het Hypotheekkantoor te op 17.07.2009, en tevens werd ingeschreven in het vergunningsregister van dd. 27.07.2009.

D.2. Het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid

Bij tussenvonnis dd. 07.05.2010 van deze rechtbank en kamer werden de debatten ambtshalve heropend ten einde de partijen toe te laten standpunt in te nemen met betrekking tot de gebeurlijke toepasselijkheid van de bepalingen 6.1.41, §6 en 6.1.44 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hiera: VCRO), alsmede de gebeurlijke invloed ervan op de beslechting van de vordering van de eiser.

Artikel 6.1.44 VCRO bepaalt dat een bestuur dat een herstellvordering aanhangig heeft maakt bij net Openbaar Ministerie, eerst na positief advies van de Hoge Raad voor dezelfde inbreuk een herstellvordering kan inleiden voor de burgerlijke rechtbank. Overeenkomstig artikel 6.1.41, §6 VCRO dient het bestuur op straffe van nietigheid het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid aan de herstellvordering te voegen.

Artikel 7.7.3. VCRO bepaalt (net als zijn voorganger) dat de rechter de vóór 16 december 2005 (datum inwerkingtreding huishoudelijk reglement van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid) ingediende herstellvordering die nog niet door de Hoge Raad voor het Herstelbeleid of de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid werd geadviseerd, alsnog voor advies kan worden voorgelegd aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Onder 'ingediende herstellvordering' wordt verstaan het materieel overmaken van de herstellvordering aan het parket, hetgeen in casu plaatsgreep op 28.11.2005 (stuk 9 van de eiser), zijnde vóór 16.12.2005 (Cass., 09.06.2009, www.cass.be, rolnr. Aan te nemen valt dat ook de vordering ingesteld na 16.12.2005 op basis van een vóór die datum bij het parket ingeleide herstellvordering, zoals in casu, onder deze overgangsregeling valt. Nu de dagvaarding in huidige zaak dateert van 16.07.2009, zijnde vóór de inwerkingtreding van het nieuwe procedure- en werkingsreglement van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (B.S. 31.12.2010 en inwerkingtreding op die dag), moet geen rekening worden gehouden met de nieuwe adviesverplichting m.b.t. opeenvolgende herstellvorderingen in de zin van artikel 6.1.13 of 6.1.43 VCRO.

De rechter heeft wel de mogelijkheid om het advies te kunnen vragen, moeten afwegen tegen de noodzaak om dat advies in te winnen ten einde het concrete geschil te kunnen beslechten (Arbitragehof, 26.04.2007, www.arbitrage.be, nr.

De eiser betwist de noodzaak tot het inhalen van het (niet verplicht) advies en stelt dat dit een verdragingsmanoeuvre zou uitmaken nu de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid geen andere beslissing kan nemen dan de door de eiser genomen herstelmaatregel.

De verweerders menen daarentegen dat weldegelijk het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid moet worden ingewonnen. De eerste verweerder wijst naar de hangende procedure vereffening-verdeling van de nalatenschap bestaande tussen de eerste en de tweede verweerder en het feit dat de eerste verweerder het kwestieuze onroerend goed wenst over te nemen.

Gelet op het feit dat de in te winnen advies een mogelijkheid betreft, dat de gepleegde vergunningsloze inbreuken op zich niet worden betwist door de verweerders en het gebrek aan inhoudelijke argumentatie omtrent de noodzaak tot het inwinnen van het advies, oordeelt de rechtbank dat het inwinnen van het advies geen noodzaak is tot het kunnen beslechten van het concrete geschil.

D.3. De misdrijven

De eiser vordert overeenkomstig artikel 6.1.43 VCRO de herstelmaatregel.

D.3.a. De eiser baseert zijn herstellvordering in eerste instantie op een aantal oprichtingsmisdrijven. De eiser wijst op de reeks stedenbouwkundige inbreuken die werden gepleegd door die tot op heden worden in stand gehouden door de verweerders en bovendien nog werden 'aangevuld' door nieuwe inbreuken zoals vastgesteld bij P.V. dd. 11.05.2009 zodat deze door eenheid van opzet verbonden zijn.

De verweerders betwisten het bestaan van de inbreuken niet, doch wijzen erop dat zij nog kinderen waren op het ogenblik dat een aantal stedenbouwkundige inbreuken pleegde en in geen geval daar op een of andere wijze werden bij betrokken of schuld aan hebben.

De misdrijven die werden gepleegd door werden vastgesteld bij P.V. van 15.01.2004, P.V. van 09.06.2005 en P.V. van 23.11.2005, allen opgesteld ten aanzien van Deze verschillende feiten kunnen inderdaad de opeenvolgende uiting van eenzelfde misdadig opzet uitmaken en aldus één voortgezet misdrijf uitmaken.

Wat de verjaring van de herstellvordering betreft kan verwezen worden naar artikel 7.7.4 VCRO. Dienaangaande moet worden vastgesteld dat, hoewel de thans voorliggende herstellvordering pas werd ingeleid bij deze rechtbank bij gerechtsdeurwaardersexploit van 16.07.2009, het *recht* van de eiser om die herstellvordering in te stellen in elk geval reeds is ontstaan vóór 1 september 2009, zodat de toepasselijke verjaringstermijn van vijf jaar (art. 6.1.41,§5, eerste lid *sub* 3° VCRO) pas begint te lopen vanaf die laatste datum, zonder dat de verjaringstermijn meer kan bedragen dan de termijnen, vermeld in artikel 2262*bis*,§1, tweede (en derde) lid B.W..

De termijnen van artikel 2262*bis*,§1, tweede (en derde) lid B.W. moeten overigens ook vóór de inwerkingtreding van de VCRO als zodanig van toepassing worden geacht (vgl. B. DE TEMMERMAN, "De herstelmaatregelen en de herstellvordering in het milieu- en stedenbouwrecht", in A. DE NAUW, P. FLAMEY en J. GHYSELS, *Milieustraf- en milieustrafprocesrecht. Actuele vraagstukken*, Brussel, De Boeck & Larcier, 2005, (303-509), p. 434, nr. 113 *in fine* en de verwijzingen in voetnoot (588)).

Aan te nemen valt, hetgeen niet betwist wordt, dat de eiser pas bij P.V. van 09.06.2005 kennis kreeg van de verzwaring van de schade (o.m. vers gegoten beton) die aan de basis liggen van de thans voorliggende herstellvordering, begon ook vanaf dat ogenblik de verjaringstermijn te lopen (vgl. B. DE TEMMERMAN, "De herstelmaatregelen en de herstellvordering in het milieu- en stedenbouwrecht", in A. DE NAUW, P. FLAMEY en J. GHYSELS, *Milieustraf- en milieustrafprocesrecht. Actuele vraagstukken, o.c.*, pp. 434-435, nr. 114). De initiële verjaringstermijn van vijf jaar zou derhalve pas na 08.06.2010 zijn verstreken, zodat de dagvaarding van 16.07.2009 waarbij de herstellvordering werd ingeleid, tijdig werd ingesteld en er van verjaring in dezen geen sprake is.

Het laatste P.V. van 11.05.2009 werd echter opgesteld ten aanzien van de erfopvolgers van de huidige verweerders. In dat P.V. werd vermeld:

“ Er werd vastgesteld dat naast de eerder vastgestelde inbreuken: zonder stedenbouwkundige vergunning het woongebouw wordt verbouwd (wijziging raam- en deuropeningen). “

Enkel dit laatste bouw misdrijf aan het woonhuis kan derhalve (eventueel) gepleegd zijn door van de verweerders. Uit het feitenrelaas van de verweerders blijkt inderdaad dat de eerste verweerder de boerderij wenst over te nemen om er eventueel in bijberoep aan landbouw te doen. Hij betrok de woning op 27.06.2007, zijnde precies maanden na het overlijden van op (zie gegevens uit Rijksregister in bijlage aan de dagvaarding). Dit bouw misdrijf van het “zonder stedenbouwkundige vergunning het woongebouw te verbouwen (wijziging raam- en deuropeningen)” is evenmin verjaard.

Er valt te besluiten dat de eerste reeks oprichtingsmisdrijven in hoofde van zowel als het laatste oprichtingsmisdrijf in hoofde van de verweerders niet zijn verjaard. Er weze echter opgemerkt dat de herstellvordering van de eiser geen betrekking blijkt te hebben op deze laatste inbreuk in hoofde van de verweerders.

De eiser kan in beginsel slechts herstel vorderen tegen diegenen die verantwoordelijk zijn voor de desbetreffende stedenbouwkundige inbreuken, in het bijzonder als dader, als mededader of als medeplichtige in de zin van artikel 66-67 S.W. (zie artikel 6.1.3 VCRO). Aangezien het herstel een civielrechtelijk gevolg inhoudt van een bouw misdrijf, kunnen slechts de personen aan wie het bouw misdrijf kan worden toegerekend, tot het herstel worden veroordeeld (*cf.* G. DEBERSAQUES, B. HUBEAU en LEFRANC, P., *De sanctionering van stedenbouwmisdrijven. Handhavingsmaatregelen*, Brugge, die keure, 2001, pp. 125-126, nr. 210 ; vgl. B. DE TEMMERMAN, "De herstelmaatregelen en de herstellvordering in het milieu- en stedenbouwrecht", in A. DE NAUW, P. FLAMEY en J. GHYSELS, *Milieustraf- en milieustrafprocesrecht. Actuele vraagstukken, o.c.*, pp. 383-385, nrs. 61-63).

Daar waar de eiser stelt dat er tussen beide reeksen misdrijven, alsook tussen de basismisdrijven en de instandhouding eenheid van opzet kan weerhouden worden, kan zij hierin geenszins gevolgd worden. Er kan geen sprake zijn van het voorzetten van eenzelfde crimineel opzet tussen de eerste inbreuken vastgesteld in de P.V.'s van 15.01.2004, van 09.06.2005 en van 23.11.2005 opgesteld lastens en de nieuwe inbreuk vastgesteld in het P.V. van 11.05.2009 opgesteld lastens de verweerdens. Immers het betreffen misdrijven in hoofde van verschillende personen. Er is geenszins aangetoond, dit wordt zelfs niet beweerd door de eiser, dat de verweerdens enig aandeel hebben in de inbreuken vastgesteld in de P.V.'s van 15.01.2004, van 09.06.2005 en van 23.11.2005. Zij werden trouwens, evenmin als daaromtrent verhoord.

De door de eiser aangehaalde arresten, Gent, 15 januari 2010 en Brussel, 15 juni 2010, hebben betrekking op een andere feitenconstellatie, meer bepaald feiten waarbij een oprichtingsmisdrijf en een instandhoudingsmisdrijf werden gepleegd door dezelfde beklagde. Nu in casu de oprichting en de instandhouding in hoofde van twee verschillende personen zou moeten weerhouden worden, kan er evenmin sprake zijn van eenheid van opzet tussen beide misdrijven. Het eventuele misdrijf van instandhouding dat in hoofde van de verweerdens zou hypothetisch kunnen weerhouden worden is echter niet langer strafbaar. De verweerdens wijzen er immers terecht op dat het kwestieuze onroerend goed sedert 01.09.2009 niet langer is gelegen in een ruimtelijk kwetsbaar gebied in de zin van artikel 6.1.1., derde lid VCRO zodat de instandhouding van stedenbouwkundige inbreuken in elk geval niet strafbaar is, zodat de herstellvordering van de eiser dan ook niet op de instandhouding op zich kan worden geënt. De eiser bevestigt dat een herstellvordering, gebaseerd enkel op het instandhoudingsmisdrijf dat in casu niet langer strafbaar is, overeenkomst artikel 6.1.1, lid 3 en 4 VCRO niet langer inwilligbaar is.

Besluit: De herstellvordering in zoverre gebaseerd op de oprichtingsmisdrijven in hoofde van en gebaseerd op de instandhouding is niet inwilligbaar. De herstellvordering zoals in casu geformuleerd door de eiser heeft geen betrekking op het bouwmisdrijf vastgesteld in het P.V. van 11.05.2009 gepleegd door de eerste verweerder.

D.3.b. De eiser ent vervolgens zijn herstellvordering op de functiewijziging en/of het verder gebruik ervan door de verweerdens. Daar waar de eiser stelt dat "de functiewijziging en de wijziging om een cafetaria te realiseren als in 2009 bij P.V. vastgesteld" aan de verweerdens kan worden verweten, stemt dit niet overeen met de realiteit. De aanlegging van de weide als een crossterrein en de verharding, de cafetaria met sanitair en de reliëfwijzigingen werden vastgesteld bij P.V. van 09.06.2005 lastens (zie stuk 7 van de eiser). In het P.V. van 11.05.2009 opgesteld lastens de verweerdens werd *enkel* vastgesteld dat de voorgaande bouwinbreuken nog steeds aanwezig waren (lees: instandgehouden worden) en dat een nieuw misdrijf werd gepleegd, meer bepaald de wijzigingen aangebracht aan het woonhuis. Uit niets blijkt dat de verweerdens op enige wijze (mede)dader of medeplichtig waren aan de totstandkoming van de functiewijziging, concreet aan de aanlegging van de weide als een crossterrein en de verharding, de cafetaria met sanitair en de reliëfwijzigingen.

Het misdrijf van functiewijziging bestaat enkel in hoofde van nu dit misdrijf een aflopend misdrijf uitmaakt dat is voltrokken zodra de nieuwe functie is gevestigd.

De instandhouding van deze functiewijziging is in casu niet langer strafbaar zodat dit geen basis kan uitmaken voor een herstellvordering.

Ook het misdrijf van het strijdig gebruik, dit is het stellen van positieve handelingen, kan evenmin basis vormen voor de herstellvordering van de eiser. Immers uit niets blijkt dat de verweerders de functiewijziging, meer bepaald de uitbating van het crossterrein en/of cafetaria effectief hebben gebruikt of het gebruik ervan hebben verder gezet zodat zij niet kunnen worden aangesproken op basis van het 'strijdig verder gebruik van deze functiewijziging'. Daartoe bestaat geen enkele aanwijzing en dit wordt overigens ook niet met zoveel woorden beweerd door de eiser. Bij P.V. van 11.05.2009 werd enkel vastgesteld dat, naast de eerder vastgestelde inbreuken in hoofde van dit is onder meer de aanlegging van de weide als een crossterrein en de verharding, de cafetaria met sanitair en de reliëfwijzigingen de functiewijziging, er thans tevens sprake is van verbouwingen aan het woongebouw (wijziging raam- en deuropeningen) zonder stedenbouwkundige vergunning in hoofde van de verweerders. Daaruit kan geenszins worden afgeleid dat de verbalisanten vaststelden dat de verweerders de uitbating/exploitatie van het crossterrein en/of cafetaria samen met hun vader of na het overlijden van hun vader hebben verder gezet. De verweerders werden daaromtrent ook nooit verhoord, minstens steken deze verhoren niet in de stukken. Uit de foto's neergelegd door de eerste verweerder ter terechtzitting van 7.10.2011 kan overigens worden afgeleid dat de deze laatste de cafetaria en het sanitair blok reeds voor een deel afbrak, minstens dat deze niet meer gebruiksklaar zijn (zie stukken 2 van de eerste verweerder).

Besluit: De herstellvordering in zoverre gebaseerd op de functiewijziging in hoofde van de instandhouding of het verder gebruik daarvan is en gebaseerd op de instandhouding is niet inwilligbaar.

D.3.c. Tenslotte haalt de eiser het gewoontemisdrijf aan als rechtsgrond van haar herstellvordering.

Het gedeelte van de herstellvordering dat betrekking heeft op het stallen van opgeslagen schroot en afbraakmaterialen is in geen geval verjaard. Dit laatste moet immers als een gewoontemisdrijf worden beschouwd (art. 4.2.1-5° j° art. 6.1.1 VCRO), met als gevolg dat de verjaring pas begint te lopen vanaf het ogenblik dat de gewoonte heeft opgehouden, hetgeen tot op heden niet is opgehouden.

Uit de foto's gevoegd aan het P.V. van 11.05.2009 opgesteld lastens de verweerders, zowel als uit de foto's neergelegd ter terechtzitting van 7.10.2011 door de eerste verweerder blijkt dat het kwestieuze perceel thans eigendom van de verweerders, nog steeds (te vergelijken met de foto's onder stuk 6 van de eiser) bijzonder rommelig is waarop (bouw)afval, schroot, autowrakken, houten paletten, bakstenen, rubberbanden enz. te zien zijn en waarbij duidelijk is dat het gaat om een *gewoonlijk* en niet om een occasioneel gebruik van het perceel voor de stalling van de opgesomde materialen. Het staat niet ter discussie dat de verweerders niet over een vergunning daartoe beschikken.

Nu duidelijk is dat de deze inbreuk als gewoontemisdrijf in ieder geval kan worden gelegd van de eerste verweerder die er gedomicilieerd staat sinds 27.06.2007 is de herstellvordering m.b.t. dit gewoontemisdrijf in ieder geval gegrond in zoverre zij wordt ingesteld tegen de eerste verweerder.

D.3.d. De tweede verweester benadrukt dat zij op het kwestieuze onroerend goed woonde als kind en eens zij er vertrok, nooit meer terug kwam zodat zij meent geen verantwoordelijkheid te dragen in de vastgestelde inbreuken. Concreet wijst zij op het feit dat haar broer, de eerste verweerder, bij testament 2/3 van de nalatenschap van ontving en dat hij zich van bij het overlijden van hun vader zich als eigenaar van het onroerend goed gedroeg. Zij verhaalt verder dat zij, bij gebrek aan het bereiken van een minnelijke vereffening-verdeling van de nalatenschap van vader met haar broer, zich genoodzaakt zag om een gerechtelijke vereffening-verdeling te vorderen, hetgeen ook bevolen werd bij vonnis dd. 19.10.2007 van deze rechtbank en waarbij notaris werd aangesteld als boedelnotaris (stuk 4 van de tweede verweester). Op 22.06.2007 sloten de beide verweesters een overeenkomst waarbij de eerste verweerder voor de toebedeling van de nalatenschap een bedrag van 75.000,00 euro zou betalen aan de tweede verweester tot slot van alle rekeningen en de eerste alle verantwoordelijkheid m.b.t. de sanering van de onroerende goederen op zich nam. Uit de stukken voorgelegd door de tweede verweester blijkt dat alle pogingen ondernomen door de notaris om de eerste verweerder ertoe te bewegen het onroerend goed over te kopen van de tweede verweester of dit aan derden te verkopen tot niets leidden. De tweede verweester stelt dat zij gevangen zit in de door de eerste verweerder geblokkeerde vereffening-verdeling van de nalatenschap.

De eiser meent dat deze situatie haar niet-tegenstelbaar is nu zij meent dat de tweede verweester minstens sedert het overlijden van haar vader de stedenbouwkundige inbreuken gedooft en dat bovendien nieuwe inbreuken zijn gepleegd op haar mede-eigendom. Dat de inbreuken werden begaan door de eerste verweerder, ontslaat haar, volgens de eiser, lastens deze laatste niet van het herstel dat in het algemeen stedenbouwkundig belang wordt geformuleerd. De eiser weet zich gesterkt in haar stelling nu de tweede verweester, volgens haar, nooit enig voorbehoud formuleerde of de eerste verweerder aanmaande op dit punt, hetgeen niet anders kan worden gezien als een gedogen.

Deze feitelijke omstandigheden zijn op zich in principe niet relevant voor de beoordeling van de herstellvordering.

Evenwel is het verweer van de tweede verweerster waar zij stelt dat haar niet de minste verantwoordelijkheid treft, wel relevant voor de beoordeling van de herstellvordering, daar de overheid in beginsel slechts herstel kan vorderen tegen diegenen die verantwoordelijk zijn voor de desbetreffende stedenbouwkundige inbreuken, in het bijzonder als dader, als mededader of als medeplichtige in de zin van de artikelen 66-67 van het Strafwetboek (cf. art. 6.1.3 VCRO) : aangezien het herstel een civielrechtelijk gevolg inhoudt van een bouw misdrijf, kunnen slechts de personen aan wie het stedenbouwmisdrijf kan worden toegerekend, tot het herstel worden veroordeeld (cf. G. DEBERSAQUES, B. HUBEAU en LEFRANC, P., *De sanctionering van stedenbouwmisdrijven. Handhavingsmaatregelen*, Brugge, die keure, 2001, pp. 125-126, nr. 210 ; vgl. B. DE TEMMERMAN, "De herstelmaatregelen en de herstellvordering in het milieu- en stedenbouwrecht", in A. DE NAUW, P. FLAMEY en J. GHYSELS, *Milieu straf- en milieustrafprocesrecht. Actuele vraagstukken, o.c.*, pp. 383-385, nrs. 61-63). De bedenking dat een herstelmaatregel *in rem* werkt en ook repercussies kan hebben voor derden die niet tot het herstel werden veroordeeld, doet hieraan geen afbreuk.

Het weze herhaald dat de tweede verweerster in elk geval niet schuldig kan worden geacht aan (mede)daderschap of medeplichtigheid aan de oprichtingsmisdrijven of de functiewijziging gepleegd door _____ noch aan de instandhouding van de bewuste inbreuken, daar die instandhouding, zoals reeds gesteld, in het voorliggende geval niet strafbaar is.

De tweede verweerster kan evenmin worden beschouwd als *dader* van het oprichtingsmisdrijf vastgesteld in het P.V. van 11.05.2009, noch aan het hierboven besproken gewoontemisdrijf. Het is niet voor redelijke betwisting vatbaar dat de werken die beoogd worden in het oprichtingsmisdrijf vastgesteld bij P.V. van 11.05.2009 en het beoogde gewoontemisdrijf (artikel 4.2.1, 5° VCRO) uitsluitend door de eerste verweerder werden in de praktijk uitgevoerd.

Blijft nog de vraag of de tweede verweerster kan worden beschouwd als mededader of als medeplichtige aan voornoemde stedenbouwmisdrijven die door de eerste verweerder werden gepleegd, minstens of zij enige verantwoordelijkheid draagt aan de wederrechtelijke werken die werden uitgevoerd. Hierbij moet tevens rekening worden gehouden met de omstandigheid dat een eigenaar als zodanig reeds schuld draagt aan de wederrechtelijke stedenbouwkundige toestand wanneer hij "toestaat of aanvaardt" dat de desbetreffende stedenbouwkundige inbreuken op zijn perceel werden gepleegd (art. 6.1.1, eerste lid, sub 3° VCRO).

Het begrip "aanvaarden" moet duidelijk weergeven dat er in hoofde van de eigenaar een medeweten en een wilsbeschikking met betrekking tot de acceptatie van het misdrijf moet zijn (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-99, nr. 1332-7,4 en nr. 1332-8, 106-107*).

Hieromtrent stelt de eiser dat de tweede verweerster nooit enig voorbehoud formuleerde of de eerste verweerder aanmaande op dit punt, hetgeen niet anders kan worden gezien als een gedogen van de wederrechtelijke toestand.

Dit standpunt van de eiser kan niet worden bijgetreden. De eiser gaat er immers al te gemakkelijk van uit dat de tweede verweerster, als mede-eigenares van het kwestieuze onroerend goed, noodzakelijk en automatisch ook medeverantwoordelijk zou zijn voor de stedenbouwkundige inbreuken die door de eerste verweerder op dat perceel werden gepleegd.

Vooreerst staat niet ter discussie van de verweerders, wellicht sinds hun kindertijd, niet meer samenwoonden op het kwestieuze onroerend goed en dat de beoogde handelingen (oprichtingsmisdrijf vastgesteld in P.V. van 11.05.2009 en het gewoontemisdrijf) gepleegd werden op een ogenblik dat de eerste verweerder en de tweede verweerster reeds in onmin leefden gelet op de gevorderde gerechtelijke vereffening-verdeling van de nalatenschap van en de problemen die de tweede verweerster aanvoert met betrekking tot de vastgelopen vereffening-verdeling.

Voorts toont de eiser niet in het minst aan dat de tweede verweerster de stedenbouwkundige inbreuken die door de eerste verweerder werden gepleegd, zou hebben gedoogd, in die zin dat nergens uit blijkt dat de verweerster zou hebben "toegestaan" of "aanvaard" dat die inbreuken werden begaan. Er is immers niet eens aangetoond dat de tweede verweerster weet had van deze inbreuken. In ieder geval, heeft de tweede verweerster het eigengereide optreden van de eerste verweerder noodgedwongen moeten ondergaan, zodat de wederrechtelijke handelingen van de eerste verweerder haar op geen enkele wijze toerekenbaar kunnen worden geacht.

Dat de tweede verweerster eerder als een slachtoffer van de huidige situatie van het kwestieuze onroerend goed moet worden beschouwd, wordt voorts bevestigd door de moeilijkheden die zij heeft ondervonden en nog steeds ondervindt bij de uitvoering van het akkoord dat zij op 22.06.2007 met de eerste verweerder, meer bepaald de overname door de eerste verweerder van de nalatenschap voor een bedrag van 75.000,00 euro alsook met betrekking tot het verder verloop van de vereffening-verdeling om reden dat de eerste verweerder blijkbaar elke medewerking tot het bekomen van het noodzakelijke OVAM-attest weigert. Tenslotte heeft de tweede verweerster, in tegenstelling tot hetgeen de eiser beweert, wel degelijk duidelijk gemaakt dat zij de, op dat ogenblik reeds aanwezige, wederrechtelijke toestand niet aanvaardde nu zij in het akkoord van 22.06.2007 liet opnemen dat de eerste verweerder de verantwoordelijkheid voor de sanering van de onroerende goederen op zich nam (zie stuk 5 van de tweede verweerster).

Uit dit feitenrelaas blijkt dat het, in de mate dat zij kennis had van de inbreuken, voor de tweede verweerster onmogelijk was om op enigerlei wijze daadwerkelijk op te treden tegen de stedenbouwkundige inbreuken die de eerste verweerder heeft begaan op het onroerend goed waarvan zij weliswaar *op papier* nog steeds mede-eigenares is. De tweede verweerster is dan ook volkomen vreemd aan die inbreuken, waaraan zij part noch deel heeft en waaromtrent zij niet de minste verantwoordelijkheid draagt.

Tenslotte weze opgemerkt dat de eiser, op wie in dezen de bewijslast rust, wel erg karig is met het verstrekken van gegevens die betrekking zouden kunnen hebben op de eventuele verantwoordelijkheid van de tweede verweerster. Behalve het P.V. van 11.05.2009 waarin de tweede verweerster overigens niet werd verhoord liggen er geen gegevens voor waaruit de eventuele verantwoordelijkheid van de tweede verweerster in dezen zou kunnen worden afgeleid.

Op grond van de bovenvermelde overwegingen dient de herstellvordering van de eiser dan ook ongegrond te worden verklaard in zoverre ze werd ingesteld tegen de tweede verweerster.

D.4. De uitvoering van de herstellvordering

D.4.1. De reikwijdte van de herstellvordering

Hoewel de herstellvordering van de eiser in principe enkel kan geënt worden op het gewoontemisdrijf beoogd in artikel 4.2.1.,5° VCRO zoals weerhouden in hoofde van de eerste verweerder, stelt de rechtbank vast dat de herstellvordering zoals geformuleerd door de eiser nochtans een herstel van het geheel van de inbreuken vastgesteld op het onroerend goed, met uitzondering van de vergunningsloze verbouwingen aan het woonhuis zoals vastgesteld in het P.V. van 11.05.2009, beoogd.

De eiser stelt terecht dat geen opsplitsing kan worden gemaakt in de schade veroorzaakt door het in hoofde van de eerste verweerder weerhouden gewoontemisdrijf als wel de andere schade veroorzaakt door eerder begane inbreuken op hetzelfde onroerend goed.

Het gewoontemisdrijf vastgesteld in hoofde van de eerste verweerder heeft bijgedragen tot de schade, in die zin dat zonder dit misdrijf die schade, zoals in concreto vastgesteld, niet zou zijn ontstaan. De eerste verweerder is aldus gehouden tot het herstel van de gehele schade (Cass. 23.11.1999, www.cass.be, rolnummer

De rechtsvordering tot herstel van de schade geënt op het gewoontemisdrijf in hoofde van de eerste verweerder, heeft betrekking op het geheel van schade zoals ze zich thans voordoet ten gevolge van wederrechtelijke toestand op het onroerend goed.

Op grond van de bovenvermelde overwegingen dient de herstellvordering van de eiser dan ook voor wat betreft alle concreet opgesomde herstellmaatregelen gegrond te worden verklaard in zoverre ze werd ingesteld tegen de eerste verweerder.

D.4.2. De herstelltermijn

Daar waar de eiser meent dat een herstelltermijn van zes maanden voldoende moet zijn om over te gaan tot een herstel in de oorspronkelijke staat, acht de eerste verweerder een termijn van 18 maanden meer aangewezen. Ter verantwoording wijst hij op de overheid die van haar kant 17 jaar liet wachten op haar antwoord op de vergunningsaanvraag dd. 31.08.1992 van

De lange wachttijd op een antwoord op de vergunningsaanvraag dd. 31.08.1992 van is in deze irrelevant. De eerste verweerder haalt geen concrete argumenten aan die aantonen dat een termijn van 6 maanden onhaalbaar zou zijn. Het herstel in de oorspronkelijke staat van kwestieus onroerend goed is, nu deze hoofdzakelijk bestaat uit afbraak, nivellering en verwijderen van materialen technisch gezien weinig complex. Bovendien verwijst hij zelf in zijn conclusies naar het feit dat hij geenszins zinnens is het crossterrein, met cafetaria en sanitair blok uit te baten en legde hij ter terechtzitting van 7.10.2011 foto's voor waaruit blijkt dat hij reeds was gestart met de sloopwerken.

Een termijn van zes maanden voor de uitvoering van het herstel lijkt gelet op voormelde omstandigheden ruim voldoende.

D.4.3. De dwangsom

De eiser vraagt de oplegging van een dwangsom van 500,00 euro per dag vertraging bij niet-uitvoering van het tussen te komen vonnis binnen de voorziene hersteltermijn en dit ten einde de verweerder ertoe aan te zetten binnen de gestelde termijn uit te voeren.

De eerste verweerder verzet zich daarentegen tegen de oplegging van een dwangsom om reden dat artikel 149§1 in fine DRO strijdig zou zijn met artikel 1, alinea 1 van de Eenvormige Beneluxwet zodat besloten moet worden dat de herstellvordering niet voldoet aan de Europese rechterlijke normen.

Overeenkomstig het huidig vigerende artikel 6.1.41, §3 VCRO bepaalt de rechtbank een termijn voor uitvoering van de herstelmaatregelen en kan, op vordering van de stedenbouwkundige inspecteur of van het college van burgemeester en schepenen, eveneens een dwangsom bepalen. Er is geen sprake van strijdigheid met internationale regelgeving.

Gelet op de houding van de eerste verweerder die reeds met het P.V. van 11.05.2009 werd geconfronteerd met de wederrechtelijke toestand van het kwestieuze onroerend goed, met huidige procedure, alsook met de ter terechtzitting van 7.10.2011 neerlegde foto's waaruit blijkt dat de eerste verweerder pas de afbraakwerken startte en bovendien een bijzonder rommelige situatie weergeven, lijkt het noodzakelijk om aan het herstel een dwangsom te koppelen, die evenwel wordt herleid tot een bedrag van 150,00 euro per dag vertraging (artikel 6.1.41, §3 VCRO).

E. De kosten en de uitvoerbaarheid

E.1. De kosten

De eiser vraagt de veroordeling van de verweerder tot de kosten van het geding, waaronder de dagvaardingskosten, de kosten van overschrijving op het hypotheekkantoor van de dagvaarding en dezelfde kosten m.b.t. huidig vonnis.

De eerste verweerder wordt veroordeeld tot de helft van de dagvaardingskosten en de helft kosten van overschrijving op het hypotheekkantoor gelet op de ongegrondverklaring van de vordering in zoverre gericht tegen de tweede verweerder. De andere helft van voornoemde kosten blijft derhalve ten laste van de eiser.

Uit de veroordeling van een partij in de kosten van het geding volgt, krachtens artikel 1024 Ger.W., dat ook de kosten verbonden aan de tenuitvoerlegging ten laste van die partij komen. De kosten van de overschrijving van huidig vonnis op het hypotheekkantoor komen overeenkomstig voormeld artikel ten laste van de eerste verweerder zonder dat thans over deze toekomstige en niet-begrootte kosten dient te worden gestatueerd.

E.2. De rechtsplegingsvergoeding

Hoewel deze de in het gelijk gestelde partij betreft, maakt de eiser geen aanspraak op een rechtsplegingsvergoeding vanwege de eerste verweerder.

Hoewel de vordering ten aanzien van de tweede verweerder ongegrond wordt verklaard, maakt deze evenmin aanspraak op een rechtsplegingsvergoeding van de eiser.

Het Hof van Cassatie stelde immers in haar arrest van 24.05.2011 (Cass. 24 mei 2011, www.cass.be, dat de herstelmaatregel niet zoals de schadevergoeding, de vergoeding van schade aan particuliere belangen, beoogt, doch ertoe strekt een einde te maken aan de met de wet strijdige toestand die uit het misdrijf is ontstaan en waardoor het algemeen belang wordt geschaad. Zij oordeelde dat het optreden van de stedenbouwkundige inspecteur, die een wettelijke opdracht in het algemeen belang uitoefent en geen particulier belang nastreeft, niet kan worden gelijkgesteld met het optreden van een burgerlijke partij in de zin van artikel 162bis W.Sv. zodat moet worden besloten dat geen van de partijen aanspraak kan maken op een rechtsplegingsvergoeding.

E.3. De uitvoerbaarheid

De eiser vordert voorts de uitvoerbaarheid bij voorraad van het te wijzen vonnis. Gelet op de afwezigheid van enige motivatie omtrent de gevraagde uitvoerbaarverklaring bij voorraad van het vonnis, kan niet worden afgeweken van het principe dat de uitvoerbaarheid bij voorraad de uitzondering is, zodat deze niet kan worden toegekend.

**OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK,
Rechtdoende in eerste aanleg en op tegenspraak**

Alle strijdige en meeromvattende besluiten afwijzende als niet dienend, overbodig of ongegrond.

Verklaart de vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk en in de hierna bepaalde mate gegrond in zoverre de vordering werd ingesteld tegen

Zegt voor recht dat het vastgestelde gewoontemisdrijf van het stallen van schroot en (afbraak)materiaal werd gepleegd door _____ zonder hiertoe te beschikken over de noodzakelijke voorafgaande uitdrukkelijke stedenbouwkundige vergunning van het college van burgemeester en schepenen van _____ op de perceel gelegen te _____ kadastraal gekend als _____

Veroordeelt _____ tot het herstel in de oorspronkelijke staat van het perceel gelegen te _____ kadastraal gekend als _____ hetgeen impliceert:

- a. het ontruimen en verwijderen van het terrein van alle opgeslagen schroot en afbraakmaterialen;
- b. het verwijderen van alle aangebrachte betonverhardingen op de binnenkoer en rondom de gebouwen;
- c. het verwijderen van de inrichting als cafetaria in de grote schuur en het sanitaire blok in het bijgebouw;
- d. het verwijderen van de gestapelde aarde en de bermen en het terugbrengen van het maaiveld in zijn oorspronkelijke toestand met teelaarde;
- e. alle van het terrein te verwijderen materialen naar een daartoe geschikte stortplaats over te brengen;
- f. een bodemonderzoek uit te voeren om vast te stellen in hoeverre de grond is vervuild en in geval van een vervuiling een sanering uit te voeren op de site.

Zegt voor recht dat de voormelde herstelmaatregelen door _____ moeten worden uitgevoerd binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de betekening van het voorliggend vonnis, op straffe van verbeurte van een dwangsom van 150,00 euro per dag vertraging.

Machtigt de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur om ambtshalve over te gaan tot de uitvoering van deze herstelmaatregelen op de kosten van _____ in zoverre deze hiertoe in gebreke zou blijven.

Verklaart de vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur ontvankelijk, doch ongegrond in zoverre de vordering werd ingesteld tegen

Beveelt dat huidig vonnis op de kant van de overgeschreven dagvaarding of van het overgeschreven exploit ingeschreven zal worden op de wijze, bepaald in artikel 84 van de hypotheekwet en bij gebrek aan een overschrijving als bedoeld in het tweede lid van artikel 6.2.1. VCRO, dat huidig vonnis ingeschreven dient te worden op de kant van de overschrijving van de titel van verkrijging.

Veroordeelt tot de kosten van het geding, waaronder helft van de kosten van de dagvaarding en de helft van de kosten van de hypothecaire inschrijving, zijnde 265,22 euro, waarbij de andere helft van deze kosten ten laste van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur blijven.

Aldus uitgesproken door alleenzetelend rechter in de derde burgerlijke kamer van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Ieper, in openbare terechtzitting van **VRIJDAG, 16 DECEMBER 2011** in aanwezigheid van afgevaardigd griffier.

Aanwezig : rechter; afgevaardigd griffier.

De afg. griffier

De rechter